

NASIONALE SENIOR CERTIFIKAAT-EKSAMEN
NOVEMBER 2023

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL: VRAESTEL II

NASIENRIGLYNE

Tyd: 2½ uur

100 punte

Hierdie nasienriglyne word voorberei vir gebruik deur eksaminatore en hulpeksaminatore. Daar word van alle nasieners vereis om 'n standaardiseringsvergadering by te woon om te verseker dat die nasienriglyne konsekwent vertolk en toegepas word tydens die nasien van kandidate se skrifte.

Die IEB sal geen gesprek aanknoop of korrespondensie voer oor enige nasienriglyne nie. Daar word toegegee dat verskillende menings rondom sake van beklemtoning of detail in sodanige riglyne mag voorkom. Dit is ook voor die hand liggend dat, sonder die voordeel van bywoning van 'n standaardiseringsvergadering, daar verskillende vertolkings mag wees oor die toepassing van die nasienriglyne.

AFDELING A LETTERKUNDE

DONKER WEB – Fanie Viljoen

Algemene riglyne:

- *Name mag verkeerd gespel word, maar moet nog steeds as die naam gelees kan word. Wanneer daar egter spesifiek vir 'n naam van 'n belangrike karakter vir een punt gevra word, moet die kandidaat die naam korrek spel.*
- *Engelse woorde mag slegs aanvaar word indien dit so in die boek gebruik word.*
- *Woorde wat verkeerd gespel word en 'n nuwe foutiewe betekenis skep, word as 'n verkeerde feit gepeenaliseer.*
- *Punte word nie afgetrek vir foutiewe taal nie. Indien taalfoute egter die betekenis van die antwoorde beïnvloed, moet geen punt toegeken word nie.*
- *Indien die eerste deel van 'n vraag verkeerd beantwoord is, word daar steeds 'n punt toegeken vir die tweede deel van die vraag indien dit korrek is. (Let wel: nie by opinievrae nie, bv. die ja of nee moet ooreenstem met die motivering.)*
- *Indien die eerste deel van die antwoord nie die vraag beantwoord nie, maar die tweede deel beantwoord die vraag, kry die kandidaat wel die punt. (Gebruik eie oordeel indien dit voorkom asof kandidaat die vraag misverstaan en 'n skoot in die donker gewaag het met talle moontlike antwoorde.)*

VRAAG 1 VAN JOHANNESBURG/PRETORIA NA STELLENBOSCH

- 1.1 Omdat haar oudste seun selfmoord gepleeg het, **OF**
Omdat haar man in die tronk sit.
- 1.2
 - Gevaarlike sportsoorte soos white-water rafting
 - Rekspronge (bungee jump)
 - Touswaaie in Durban
 - Rotsklim(*enige een*)
- 1.3 Hy was gereeld weg op sakereise./Hy was baie besig met besigheid.
- 1.4 Hy kan ure daarna kyk./Hy hou baie daarvan (die hardekweekuns) **OF** dit sal goed lyk in sy nuwe plek.
- 1.5 Uit trustfondse
- 1.6 C
- 1.7 Greg se pa (Chris Owen) is skuldig bevind aan terrorisme.
- 1.8 Project Nursery Rhyme
- 1.9 Niemand weet wie die Baker is nie, **OF**
Chris Owen en dok Pienaar wil nie vir die polisie vertel wie dit is nie, **OF**
Die polisie kon nie uitvind wie hy is nie.
- 1.10 Nee, sy pa vra hom (Greg) om die Baker te los/waarsku hom om die Baker uit te los.
- 1.11 Nicole
- 1.12
 - Sy het 'n reeds 'n baba. **OF**
 - Sy wil graag weer 'n verhouding aanknoop met Greg./Sy wil graag weer probeer.
- 1.13 Chloe die kunsstudent
- 1.14
 - Hy besef dit is nie meer wie hy is nie.
 - Hy is nie meer 'n sorgelose jong man nie.
 - 'n Ander eerstejaar het hom herken as die "ou wat sy pa in die tronk gesit het"/"n "loser" wat sy pa weggegee het.
- 1.15 Lisa Schutte

VRAAG 2 STELLENBOSCH – TURKYE

- 2.1
- Greg stuur vir Xander 'n video van Tom/van hoe die polisie Tom se lyk verwyder.
 - – 'n skootrekenaar
 - 'n transponder, 'n naald en alkohollappies.
(hoef nie al drie te noem nie)
 - Greg moet die transponder in sy hand inplant.
 - Nee, Greg het vir Chloe gaan vra om 'n foto te manipuleer/ dokter sodat dit lyk of hy die transponder in sy hand ingeplant het.
OF
Nee, Plank het die transponder in sy hand ingeplant.
 - Greg gaan dit moet gebruik om die rekenaar mee oop te maak.
 - Greg moet sy rekenaar vernietig.
 - Sodat niemand hom kan volg nie/kan opspoor nie.
 - Plank moet saamgaan sodat Greg die rekenaar kan oopmaak/ ontsluit met die transponder.
OF
 - Plank het die transponder in sy hand waarmee Greg die rekenaar moet aktiveer.
- 2.2 Basilica Cistern (*nie die Hagia Sophia-museum nie*).
- 2.3 Hy besef dadelik die transponder/mikroskyfie/antwoordsender is nie in Greg se hand ingeplant nie.
- 2.4 B
- 2.5
- Hulle dink albei die ander een se pa is 'n skelm/slegte mens.
 - Hulle baklei oor hulle pa's.
- 2.6 Hulle probeer die inligting gebruik sodat die Baker na hulle uitreik/in kontak kom.
- 2.7 Die Baker weet waarmee hulle besig is.

VRAAG 3 DIALOOG – FLORENCE

- 3.1 Dok Pienaar is dood **EN** jou pa lê in intensief/pa is aangeval.
- 3.2 Ons het hom in Istanboel agtergelaat ...
EN
omdat hy ons in die moeilikheid gekry het/omdat hy vir Lisa gebel het en dit
ons in die moeilikheid laat beland het.
OF
nou is die polisie op ons spoor.
(*enige een*)
- 3.3 polisie
- 3.4 'n paspoort op die Donker Web te koop/'n vervalste paspoort in die hande te
kry.
- 3.5 Jy was in die polisie **EN** jy het invloedryke vriende/konneksies
- 3.6 Op 'n dokument/rekening wat in die Baker se rekenaar se herwinblik ("recycle
bin") was.
- 3.7 Swaar klaviermusiek **EN** 'n man en 'n vrou op die balkon.
- 3.8 Webcam/die rekenaar se kamera/ons kon 'n foto neem.
- 3.9 Venesië
- 3.10 sneltrein/trein
- 3.11 briefie/nota

VRAAG 4 LITERÊRE OPSTEL – VENESIË

Opdrag:

Greg se ma het vroeër aan hom gesê dat die ou wat wraak wil neem, twee grafte moet grawe. Skryf 'n opstel van **tussen 250 en 400 woorde** oor hoe Greg, Oom Dirk, Plank, Ayla en Xander daarin geslaag het om die Baker in Venesië vas te trek en hoe Xander se wraak Greg se lewe verander.

- Jou opstel moet 'n **inleidings- en slotparagraaf** hê. Hierdie paragrawe moenie te lank wees nie.
- Die punte tussen hakies dui aan hoeveel feite verwag word.
- Gebruik die kolpunte hieronder vir jou paragraafindeling.
- **Skryf die getal woorde aan die einde van jou opstel neer.**

Inleiding

Paragraaf A

- Rian Trollip is dood./Hy het selfmoord gepleeg./Hy het homself in sy sel opgehang.
(*enige een*)
- Oom Dirk vermoed hy is vermoor./Hy is dood onder verdagte omstandighede.
- Die professor is 'n waarnemende dosent./Hy het vreemd teenoor Greg opgetree.
- Thomas Lawson het gesê hy moenie sy brûe verbrand nie.
- Thomas Lawson het heelwat "vriende" in hoë posisies.
- Sy ma se nuwe kêrel/André Symington.

Paragraaf B

- Die Baker het die video gemaak (geneem) die aand wat regter Gericke doodgemaak is.
- Ayla se ouers is albei dokters./Hulle werk vir Doctors without Borders.
- Xander is regtig lief vir Ayla.
- Greg drink 'n Ritalin om wakker te bly.
- Greg besef hy ken die man./Hy besef dat hy die man herken./Die man was al by hulle huis./Hy kan net nie die man se naam onthou nie.
(*enige een*)

Paragraaf C

- Xander stel voor hulle moet aanhou om die Baker te soek **EN** Hulle moet ook vir Plank soek.
- Project Coast.
- Greg het hom al voorheen by Thomas Lawson se partytjie ontmoet.
- Dr. Sebastiaan Stadler.

Paragraaf D

- Hulle hoop dat die rekenaar die Baker se gesig sal "optel"/herken/uitken.
- Daar was gif op die hoed/pet wat die straatverkoper op Greg se kop gesit het (die pet met die prentjie van die leeu met vlerke).
- Hy moet homself met die teengif inspuit.
- Hy gryp die geweer en skiet die Baker dood.

Slot

D6 RUBRIEK: LITERÊRE OPSTEL – VRAESTEL II AFDELING A

Assessering: 5 punte word toegeken vir 'n goed gestruktureerde opstel wat aan die konvensies van 'n opstel voldoen.

INHOUD (20)	<i>Die inhoud van die literêre opstel word bepunt volgens feite na aanleiding van die nasienriglyne.</i>
TAAL EN STRUKTUUR (5)	Struktuur: logiese vloei van aanbieding. Taal, toon en styl gebruik in opstel.
5 punte	Struktuur: Oorspronklike en kreatiewe inleiding en slot; feite uitsonderlik uiteengesit. Taal: Puik
4 punte	Struktuur: Goeie inleiding en slot; feite sinvol uiteengesit. Taal: Wel taalfoute, maar leesstuk vloei nog.
3 punte	Struktuur: Geen inleiding of slot nie; feite verstaanbaar uiteengesit. Taal: Taalfoute steurend en begin betekenis beïnvloed.
2 punte	Struktuur: Geen inleiding of slot nie; opstel hortend en vloei nie. Taal: Oormatige taalfoute.
1 punt	Struktuur: Geen inleiding of slot nie. Paragrafering swak; feite verwarrend. Taal: Swak taalgebruik; oormatige gebruik van Engels; dele onverstaanbaar.

AFDELING B TRANSAKSIONELE SKRYFWERK

RIGLYNE BY DIE ASSESSERING VAN DIE SKRYFWERK

1. Die nasienrubriek moet goed bestudeer en deurgaans geraadpleeg word.
2. As die kandidaat misgetas het of die opdrag verkeerd geïnterpreteer het, moet die kandidaat streng gepenaliseer word ten opsigte van inhoud. Taal moet egter normaalweg geassesseer word.

Voorbeeld: Toespraak

Inhoud, beplanning en formaat	G	6	(uit 12)
Taal, styl en redigering	G	4	(uit 18)
		<u>10</u>	(uit 20)

3. **Die neerskryf van punte:** Gebruik die korrekte rubriek vir elke skryfstuk. Assesseer die kandidaat se skryfstuk volgens die kriteria en vlakke van die rubriek.

Skryf die punte soos volg neer:	Inhoud : G	6
	Taal : G	4
		<u>10</u>

Halfpunte word na die eindtotaal oorgedra en daar afgerond.

4. Vraag 6: die punt moet deur 2 gedeel word om die totaal uit 10 te laat reflekteer en te laat tel, bv. $13 \div 2 = 6\frac{1}{2}$

10

5. Die volgende simbole moet tydens die assessering van die skryfstuk gebruik word:

SIMBOOL	BESKRYWING	VERDUIDELIKING
//	Dubbelstrepie aan die begin van sin dui die begin van 'n nuwe paragraaf aan	Nuwe paragraaf
interresant	Strepie onder die woord	Spelfout
x	Kruisie oor woord	Foutiewe woord
()	Hakies	Foutiewe woordorde
^	Weglaatteken	Woord(e)/leesteken uitgelaat
T (in kantlyn)	Hoofletter T	Tyd verwarrend/foutief gebruik
?/ (in die kantlyn)	Groot vraagteken/kronkelstreep	Onduidelik/onverstaanbaar
enough	Kring om woord	Engelse woord
hh	Dubbele h	Herhaling
Skryf die hoofletter of komma in		Hoofletter/komma/punt

VRAAG 5 BEMARKINGSBLOG

Jy is 'n entrepreneur en moet jou produkte/dienste bemark.

Vereistes:

- Lengte: tussen 150 en 220 woorde (getal woorde moet aangedui word).
- **Opskrif**, kort **inleidings-** en **slotparagraaf**.

Inhoud:

- vertel **wat** die produk/diens is wat jy bemark;
- vertel **waarvoor** die produk gebruik kan word/waarom mense die diens nodig het;
- dui aan **hoeveel** geld jou produk/diens gaan kos; en
- **voorsien** jou kontakbesonderhede.

VRAAG 6 E-POS

Jou ouma bly in 'n ander land ver van jou en jy het haar lanklaas gesien of met haar gepraat.

Inhoud:

- wat jy **geniet het** van jou skoolloopbaan/matriek;
- wat jou **planne** vir volgende jaar is; en
- wat jou **doelwitte** is wat jy binne die volgende **10 jaar** wil bereik (bv. wat jy wil studeer/watter beroep jy wil beoefen, ens.).

Vereistes:

- Lengte: tussen 60 en 100 woorde (getal woorde moet aangedui word).
- Korrekte formaat moet gebruik word (insluitend e-pos adresse).

Aan: _____

Onderwerp: _____

=====

Liewe ouma Gerda (*ouma se naam*)

Liefdegroete
(*Jou naam*)

D7 RUBRIEK: TRANSAKSIONELE SKRYFSTUKKE – VRAESTEL II, AFDELING B**VRAAG 5 = 20; VRAAG 6 = 20 ÷ 2**

KRITERIA	UITSONDERLIK					KNAP			VOLDOENDE					ELEMENTÊR				ONVOLDOENDE						
INHOUD BEPLANNING STRUKTUUR	12	11½	11	10½	10	9½	9	8½	8	7½	7	6½	6	5½	5	4½	4	3½	3	2½	2	1½	1	½
	100%	96%	92%	88%	83%	79%	75%	71%	67%	63%	58%	54%	50%	46%	42%	38%	33%	29%	25%	21%	17%	13%	8%	4%
1. Respons en idees	1. Uitsonderlike hantering van tipe teks; opdrag volwasse uitgebrei met intelligente idees ; skryfstuk behou fokus.					1. Goeie hanteling van tipe teks; opdrag goed benader met goeie idees ; skryfstuk behou fokus.			1. Voldoende hantering van tipe teks; idees gewoon en soms nie gefokus nie.					1. Swak hantering van teks; opdrag onsuksesvol benader met elementêre idees ; kom nie by die punt uit nie.				1. Geen kennis van kenmerke van dié soort teks nie; inhoud maak weinig sin; mistasting .						
2. Organisering van idees; vloe van leesstuk	2. Uitstekende samehang van idees en gemaklike vloe van teks .					2. Goeie samehang van idees en teks vloe .			2. Leesstuk minder vloeiend .					2. Leesstuk hortend .				2. Leesstuk baie onsamehangend .						
3. Struktuur – Inleiding, slot, parafering (12)	3. Struktuur gepas .					3. Struktuur gepas .			3. Struktuur oorwegend gepas met enkele foute .					3. Struktuur toon ernstige foute .				3. Struktuur onvanpas .						
TAAL, TOON EN STYL	8	7½	7			6½	6	5½	5	4½	4			3½	3			2½	2	1½	1	½		
	100%	94%	88%			81%	75%	69%	63%	56%	50%			44%	38%			31%	25%	19%	13%	6%		
1. Toon, register, styl.	1. Toon en register in die kol .					1. Toon en register effektief .			1. Toon en register gepas .					1. Toon en register nie altyd gepas nie .				1. Toon en register onvanpas .						
2. Grammatika (8)	2. Grammatika feitlik foutvry , puik woordeskat ; lees vlot; puik kommunikasie; geen tweede lees nodig nie .					2. Sinne oorwegend goed gekonstrueer; goeie woordeskat ; enkele ernstige foute; kommunikasie goed. Lees maklik .			2. Heelwat ernstige taalfoute maar belemmer nie betekenis nie ; leemtes in woordeskat; enkele Engelse woorde.					2. Taalfoute belemmer betekenis ; woordeskat swak; Engelse woorde en verkeerde woordkeuses.				2. Besaai met taalfoute ; betekenis verwarrend ; woordeskat swak of oorwegend Engels; onmoontlik om te lees en te korrigeer.						

Totaal: 100 punte